Informatie voor het college over Regio Deal Noordoost-Brabant I en II

In de regio Noordoost-Brabant kunnen we goed samenwerken. Daar zijn we trots op. Met de Regio Deal kunnen we die samenwerking versterken om welzijn en welvaart in onze regio een impuls te geven. In deze brief informeren wij u over het rijksinstrument Regio Deal, de betrokkenheid van gemeenten en waterschappen hierbij, de resultaten van Regio Deal Noordoost-Brabant I en de start van Regio Deal Noordoost-Brabant II, die we Regio Deal 't Goeie Leven noemen.

Betrokkenheid van gemeenten en waterschappen in Noordoost-Brabant bij de Regio Deal(s)
Gemeenten en waterschappen in Noordoost-Brabant zijn betrokken via de drie regionale partners van de Regio Deal: RNOB, AgriFood Capital en Noordoost Brabant Werkt. Samen met de provincie Noordoost-Brabant hebben deze organisaties de aanvraag voor twee Regio Deals ingediend bij het Rijk en de inhoud van de Regio Deals (programma's) bepaald. De agenda's van deze organisaties waren hiervoor de onderlegger. Hierdoor sluit de inhoud van de Regio Deals aan op regionale ambities en opgaven en ontstaat een integrale aanpak.

Uw gemeente of waterschap kan op verschillende manieren betrokken zijn bij een programma of project:

- bestuurlijk via de governance van een programma, die alle keuzes binnen dat programma bepaalt;
- ambtelijk als projectleider (penvoerder) of lid van een werkgroep;
- wanneer een pilot plaatsvindt op het eigen grondgebied; en/of
- als cofinancier (in geld: via een extra financiële bijdrage, inzet van bestaande middelen en via de inwonerbijdragen aan de drie regionale organisaties en/of in-natura: via het beschikbaar stellen van medewerkers voor de uitvoering van de programma's en projecten).

Resultaten Regio Deal Noordoost-Brabant I
Op 10 juli 2020 sloot onze regio de eerste Regio Deal met het Rijk. Samen bundelden het Rijk, provincie en regio hun krachten en investeerden ruim 40 miljoen euro extra in welzijn en welvaart in Noordoost-Brabant. 10 miljoen kwam van het Rijk, gemeenten en waterschappen legden samen ruim 11 miljoen in, de provincie en andere partijen investeerden daarnaast 21 miljoen. Deze Regio Deal werd eind 2024 afgerond. Op 17 september jl. werd de eindrapportage in het Rijk-regio overleg vastgesteld.

De opbrengsten van deze krachtenbundeling zijn zichtbaar én tastbaar in onze regio. De impact bleef niet onopgemerkt. De Tweede Kamer omarmde via een motie onze aanpak voor een weerbaarder buitengebied als landelijk voorbeeld. Ook ministeries en Europese partners kijken inmiddels naar Noordoost-Brabant voor inspiratie op gebiedsgerichte aanpak en circulaire, verspillingsvrije voedselproductie.

Op 4 december 2024 vierden we de successen tijdens het event *'De kracht van de Samen in de Regio'.* Daar inspireerden we anderen om mee te doen.

- Bekijk hier de film met een terugblik op de eerste Regio Deal.

- Lees hier de eindrapportage Regio Deal Noordoost-Brabant I.
- Een samenvatting van Regio Deal Noordoost-Brabant I vindt u in bijlage 1.

Nieuwe Regio Deal ’t Goeie leven
Anno 2025 is Noordoost-Brabant een economisch stabiele regio waar stad en platteland elkaar versterken en waar de sociale samenhang groot is. En waar alles om balans draait: tussen werken en ontspannen, tussen innovatie en traditie, tussen mens en natuur en tussen stad en platteland. Die balans is de basis van wat we *‘t Goeie leven* noemen. Een manier van leven die we koesteren - én willen doorgeven aan de generaties na ons.

Die balans is niet vanzelfsprekend. We beseffen ons: als we ’t Goeie leven willen behouden, dan moeten we samen aan de slag. De maatschappelijke uitdagingen zijn immers groot en houden zich niet aan gemeentegrenzen. Met een nieuwe Regio Deal kunnen we hier concrete stappen in zetten.

De aanvraag voor *‘Krachtige impuls aan ’t Goeie leven’* dienden we in het najaar 2024 in. Op 31 januari 2025 is deze door het kabinet gehonoreerd met toezegging van 25 miljoen rijksbijdrage. U bent via een brief van RNOB dd. 3 februari jl. hierover geïnformeerd.

De afgelopen maanden is intensief gewerkt aan de programma’s, projecten, organisatie en communicatie. Op 26 juni jl. gaf de stuurgroep Regio Deal groen licht voor alle ingediende programma’s en verdeelde de 25 miljoen rijksbijdrage. Nu ligt er een stevig pakket van bijna 70 miljoen euro dat opnieuw een krachtige impuls geeft aan welzijn en welvaart in onze regio. De gezamenlijke koers en afspraken tussen Rijk en regio worden vastgelegd in een convenant. Op 19 november a.s. bekrachtigen we deze samenwerking officieel in aanwezigheid van de verantwoordelijke minister Mona Keijzer van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Programmatische aanpak
Regio Deal ’t Goeie leven bestaat uit een aanpak die rust op vier pijlers: ‘Ondernemerskracht’, ‘Menskracht,’ ‘Gebiedskracht’ en ‘Regiokracht’ en 17 programma’s. Acht programma’s bouwen voort op netwerken en bewegingen die in de vorige Regio Deal zijn ontstaan, negen zijn nieuw. Alle programma’s lopen tot uiterlijk 31 december 2029. Een programmaplan, een bijlage bij het convenant, geeft inzicht in achtergrond, doelen, aanpak, begroting en organisatie.
- Bekijk hier het programmaplan Regio Deal ’t Goeie leven

Start uitvoering (2026-2029)
Nadat alle handtekeningen op het convenant zijn gezet, ontvangt de gemeente ’s-Hertogenbosch, als regiokassier, begin december de beschikking van het Rijk. Vanaf medio december kunnen de eigenaren van programma’s en projecten hun definitieve aanvraag voor de rijksbijdrage indienen. Onderdeel van deze aanvraag zijn cofinancieringsverklaringen van iedere meefinancierende partij. Hierin staat o.a. vermeld wat de bijdrage in geld of in natura aan het specifieke programma of project zal zijn.

Net als bij de eerste Regio Deal wordt u jaarlijks op de hoogte gehouden van de voortgang.

Betrokkenheid en bijdrage van [naam gemeente/waterschap] aan de Regio Deal 't Goeie leven

Deze paragraaf is specifiek in te vullen door jouw gemeente met aanvullende informatie over de programma's en projecten waar jouw bestuurders en/of lokale organisaties het meest aan verbonden zijn – en ook financieel participeert. Hieronder volgen de onderwerpen en voorbeelden die je kunt gebruiken om de gemeentelijke inzet te beschrijven, inclusief concrete voorbeelden van projecten of bijdragen. Je kunt ook toevoegen welke bestuurder betrokken is bij de sturing van een programma.

Onze gemeente draagt actief bij aan Regio Deal 't Goeie leven door deelname aan diverse programma's en projecten die gericht zijn op het versterken van de brede welvaart in onze regio. Dat vinden wij belangrijk omdat [optioneel]. Hieronder staan twee overzichten. Eén overzicht van de programma's en projecten waar onze inwoners en/of ondernemers gebruik van kunnen maken. Onze medewerkers (functies duiden) zullen hen zoveel mogelijk op deze projecten wijzen. In het andere overzicht geven we aan bij welke programma's onze gemeente/waterschap directer betrokken is.

Aan welke programma's kunnen onze inwoners en ondernemers deelnemen?

Pijler **Nummer en naam programma**	**Toelichting**
Ondernemerskracht	
1. Innovaties in agri&food *Eventuele toelichting.*	Ondernemers uit onze gemeente kunnen deelnemen aan drie programma's die aansluiten bij ons economisch/duurzaam beleid (naam beleidsdocument). AgriFood Capital coördineert de programma's 1, 2 en 4. Eerder zijn al afspraken gemaakt dat over een gemeentelijk bijdrage aan De AgroProeftuin Noordoost-Brabant (project binnen programma 1) en Elevate-X (project binnen programma 3. AgriFood Capital brengt deze middelen zelf in als cofinanciering. (zelf uitleggen en wat hiermee wordt bereikt *Bijvoorbeeld: "het bevorderen van biobased bouw in nieuwe woonwijken" of "ondersteuning van lokale mkb-bedrijven bij verduurzaming*)
3. Startup ecosysteem *Eventuele toelichting.*	
4. Toekomstbestendig mkb *Eventuele toelichting.*	
2. Tegengaan voedselverspilling	Ondernemers en inwoners kunnen actief participeren in het programma van stichting Samen tegen de Voedselverspilling.
Menskracht	
7. Arbeidskrapte	Dit programma richt zich op voor werkzoekenden, werkenden en werkgevers. Noordoost Brabant Werkt voert deze uit.
12. Sportcentrum Gelijkspel	Inwoners met een motorisch en/of visuele beperking kunnen gebruik gaan maken van het op te zetten regionaal sportcentrum in Schijndel.

Aan welke programma's draagt [naam gemeente/waterschap] bij?

Onze gemeente/waterschap is betrokken bij programma's binnen de pijlers:

Ondernemerskracht, Menskracht, Gebiedskracht en Regiokracht. Een aantal programma's is voor ondernemers en inwoners en een aantal programma's is voor het versnellen van aanpassingen en verbeteringen in wijken en gebieden. Wij dragen bij aan:

Pijler **Nummer en naam programma**	**Toelichting**	**Financiële toezeggingen** ***[naam gemeente/ waterschap]***
Ondernemerskracht		
5. Boeren voor de toekomst *Bijdrage Rijk aan totale programma € 261.576*	De ZLTO biedt in samenwerking met RNOB dit programma aan voor alle agrarisch ondernemers uit de regio. *Hiermee dragen we bij aan (zelf koppeling maken met lokaal beleid)*	€ bedrag
6. Energiehubs *Bijdrage Rijk aan totale programma € 758.355*	RNOB coördineert dit programma. *Bedrijventerrein Ladonk/Vorst (Boxtel), Laarakker (Land van Cuijk), Loopkant-Liessent (Maashorst), De Dubbelen (Meierijstad), Moleneind en Vorstengrafdonk (Oss), De Brand en Rietvelden-Vutter ('s-Hertogenbosch) en Heesch West (gemeenten Bernheze, Oss en 's-Hertogenbosch) doet als pilot mee voor een impuls voor de verduurzaming en het terugdringen van de netcongestieproblematiek. Alle betrokken bedrijventerreinen gaan deelnemen aan het nieuwe lerend netwerk energiehubs.*	€ bedrag
Menskracht		
8. Hybride leren *Bijdrage Rijk aan totale programma € 2.904.800*	Het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. *Onze gemeente participeert actief in het project (The Chocolate Factory in Veghel, Het IKDB Innovatielab in Den Bosch, Hybride leren Zorg en Welzijn Maashorst, JobsCool in Oss, Pharma Delta in Oss, Nomade start in Land van Cuijk)* omdat reden waarom het belangrijk is.	€ bedrag
9. Mentale gezondheid jeugdigen *Bijdrage Rijk aan totale programma € 1.002.857*	Jongeren op onze basisscholen (alleen subregio Oost, dus weghalen voor 's-Hertogenbosch, Boxtel, Vught, en Sint Michielsgestel), scholen voorgezet (speciaal) onderwijs en op het mbo, hbo of wo in 's-Hertogenbosch kunnen gebruik maken van	€ bedrag (zijn reguliere middelen die worden ingezet als cofinanciering)

10. Voedselwijs voortgezet onderwijs *Bijdrage Rijk aan totale programma € 120.000*	programma's gericht op welzijn en mentale gezondheid (P9) en voeding en gezondheid (P10).	geen
11. Leefbaarheid in de regio *Bijdrage Rijk aan totale programma € 1.345.920*	Iedere gemeente voert samen met inwoners, binnen hun eigen lokale context, een pilot uit om nieuwe werkwijze te verkennen en partnerschappen te versterken. Alle gemeenten investeren een gelijk bedrag. Een regionaal netwerk leefbaarheid wordt opgezet om professionals van gemeenten en maatschappelijke organisaties van elkaar te leren. *De pilot in onze gemeente (toelichten).*	€ bedrag
13. Een (t)huis voor iedereen *Bijdrage Rijk aan totale programma € 140.000*	Onze gemeente sloot in maart 2023 met corporaties, provincie en het Rijk een Regionale Woondeal. Door de stuurgroep Regionale Woondeal wordt de Regio Deal ingezet voor een versnelling van een viertal afspraken.	€ bedrag
Gebiedskracht		
14. Complexe gebiedsprocessen *Bijdrage Rijk aan totale programma € 7.755.699*	Het programma geeft een impuls aan bestaande gebiedsprocessen, stedelijke landschapsparken en groenblauwe verbindingen. Een expertteam 'doorbraakkracht' biedt extra ondersteuning met instrumenten, aanjaaggeld en een doorbraaktafel. *In onze gemeente gaat het om de gebieden (namen noemen en wat er gerealiseerd gaat worden).*	€ bedrag
15. Klimaatadaptief bebouwd gebied *Bijdrage Rijk aan totale programma € 1.107.713*	Onze gemeente (niet van toepassing voor 's-Hertogenbosch en Land van Cuijk) gaat meedoen in de projecten 'ontstenen en vergroenen' en 'bedrijventerreinen'. *Op dit moment is nog niet bekend in welke gemeenten de voorgenomen pilots worden gedraaid. Onze ambitie is (zelf invullen of jouw gemeente opteert om mee te doen met een van de 2 pilots). Wij investeren xx en ontvangen xx vanuit de rijksbijdrage.*	€ bedrag
16. Naoorlogse wijken *Bijdrage Rijk aan totale programma € 100.000*	Alleen voor Maashorst, Boxtel, Oss en 's-Hertogenbosch hier opnemen. De gemeenten Maashorst en Boxtel voeren samen dit programma uit. Het programma is een sleutelproject uit NOVEX Stedelijk Brabant en het eerste Ruimtelijk arrangement 2025 provincie Noord Brabant.	€ 50.000

	Er worden pilots uitgevoerd in de wijken (vul aan). Samen met de ervaringen uit vergelijkbare wijken in Oss en 's-Hertogenbosch wordt een handelingsperspectief opgesteld dat bruikbaar is voor alle gemeenten.	
Regiokracht		
17. Sterker samenwerken *Bijdrage Rijk aan totale programma € 757.250*	Onze gemeente gaat meedenken en -werken aan het opstellen van de strategische agenda voor het gebied Noordoost-Brabant. Het biedt een basis voor een domein overstijgende regionaal investeringsprogramma. Deze agenda dient als vervolg op de Regio Deal omdat het Rijk stopt met dit instrument. U wordt later geïnformeerd over de totstandkoming van deze agenda zodra het proces verder is uitgelijnd.	geen

Vanuit RNOB zal informatie over de Regio Deal worden gedeeld via een extra nieuwsbrief Regio Deal die in november, na de bijeenkomst met de verantwoordelijke minister Mona Keijzer, verschijnt. Het netwerk vanuit de vorige en nieuwe Regio Deal ontvangt deze nieuwsbrief en via diverse kanalen worden anderen opgeroepen om zich aan te melden voor deze nieuwsbrief. Rond die tijd zal er ook een webpagina Regio Deal 't Goeie leven zijn op de website van RNOB.